

Znovuotevření Památníku obětem internace v Králíkách

Památník obětem internace na Velkém náměstí v Králíkách (okres Ústí nad Orlicí) je důstojnou připomínkou III. odboje a internace řeholníků, kteří byli komunistickým režimem na základě státem řízené centralizace násilím deportováni do kláštera na Hoře Matky Boží v Králíkách – Dolní Hedeč v letech 1950–1961 v rámci tzv. AKCE „K“. Centralizačním klášteřem Králíky prošlo přes 500 řeholníků s nejrůznějšími osudy. Mnozí z nich byli pro svoji víru, přesvědčení a způsob života dále odsouzeni a vězněni v komunistických věznicích nebo táborech nucené práce na území tehdejší ČSR a někteří na následky útrap zemřeli.

Expozice Památníku byla v roce 2019 přestěhována z areálu kláštera na blízké Hoře Matky Boží, kde sídlila deset let. Na jejím bývalém místě vzniklo návštěvnické centrum. Nová expozice v budově Muzea na Velkém náměstí je mnohem rozsáhlejší, a to jak svojí plochou, tak hlavně odborným a historickým obsahem.

V Památníku obětem internace mají návštěvníci možnost se seznámit s osudy některých z internovaných řeholníků. Expozice zachycuje v několika bohatě členěných sálech pomocí dobových instalací a množství exponátů jejich životní cestu v 50. letech 20. století. V expozici je také zmíněna památka řádu redemptoristů, kteří jsou historicky spjati jak s budovou bývalé školy (dnešní sídlo Muzea), tak s poutním místem na Hoře Matky Boží.

„Jsem rád, že po náročném stěhování a několika letech úprav nových prostor dobrovolníky našeho Muzea, mají budoucí návštěvníci možnost vidět Památník nejen v obnovené původní podobě, ale také rozšířený o další důležitá historická fakta o perzekuci duchovních v 50. letech 20. století. Celý náročný projekt by nebylo možné zrealizovat bez přispění Konference vyšších představených mužských řeholí a Pardubického kraje,“ uvedl Ing. Richard M. Sicha, ředitel Muzea K-S 14 „U cihelny“.

„Důležitost tohoto památníku v současné době překračuje hranice času. Ještě před pár týdny nás nikoho ani nenapadlo, že budeme postaveni tváří v tvář nově vzniklé válce. Tento památník by měl lidi varovat před zrůdností války a všeho, co s ní souvisí. Pokud nedokážeme jako jednotlivci a národy jeden druhého respektovat a jeden druhému naslouchat, může, jako dnes, vyrůst podhoubí zla a egoismu. Proto i modlitby za všechny, kteří nás již předešli a obětovali svůj život, směřují i k dnešní situaci ve světě, za padlé, trpící a ty, kteří museli opustit svůj domov,“ doplnil Br. Martin Richard Macek, OH, provinční delegát Českomoravské provincie Hospitálského řádu sv. Jana z Boha – Milosrdných bratří.

V prvním (hlavním) sále Památníku je možné si prohlédnout exponáty ze sbírek významných českých katolických mužských řeholí. Jsou zde vystaveny obřadní předměty ze života řeholí za několik staletí, které se podařilo ukrýt či zachránit nebo které byly v období komunistické totality zabaveny a následně vráceny řádům. Rovněž pak řeholní oděvy a různé osobní předměty někdejších odsouzených nebo zavražděných členů III. odboje. V tomto sále se nalézá největší existující model tehdejšího Centralizačního kláštera Králíky s okolními, dnes již neexistujícími hospodářskými budovami, který odpovídá 50. létům 20. století a byl vyhotoven na základě leteckých snímků a archivních dokumentů.

V druhém sále se návštěvníci seznámí s přípravou různých procesů s řeholníky a jejich pronásledováním ze strany Státní bezpečnosti. Je zde zachycen celý systém perzekuce duchovních – od vzetí obviněných do vazby, jejich vyšetřování, předání soudu a odsouzení. V místnosti se nachází i celá zrekonstruovaná

„vazební“ kancelář StB a nejsou vynechány ani osudy některých příslušníků represivních složek v období nesvobody 1948–1989 a jejich metody perzekuce obyvatelstva a způsob práce proti duchovním

Poslední místnosti Památníku jsou věnované věznicím, táborům a krutým podmínkám v nich – prohlídka začíná typizovanou věznicí z 50. let 20. století s ukázkou dvou samovazeb – „izolací“. Panely v celách informují o tzv. babických procesech, které přivedly jejich aktéry až na popraviště. Ve smyšlených kauzách tak byli komunisty obviněni a popraveni mezi dalšími i faráři P. Jan BULA a P. Václav DRBOLA, jejichž životní příběhy je možné si v Památníku prostudovat (právě probíhá proces vedoucí k blahorečení obou zmiňovaných). Zvláštní pozornost je věnována také výkonu trestu smrti a s ním souvisejícím tehdejší právním předpisům a jejich zneužití vůči politickým vězňům. Samostatný „barák“ umožní návštěvníkům nahlédnout do vězeňské ošetřovny s informacemi o systému chabé lékařské péče, která byla vězňům v období totality poskytována. Na vězeňských ošetřovnách tak našla smrt řada duchovních. Na závěr si návštěvník může sám projít místností a umývárnu „vězeňského baráku NPT“ s výhledem na strážní věž, tzv. „špačkárnu“, a zažít na vlastní kůži neblahou atmosféru Táborů nucené práce (TNP) a Nápravně pracovních táborů (NPT).

Historická expozice Památníku chronologicky přímo navazuje na expozici o historii a vývoji čs. státu do roku 1938 a některých souvislostech poválečného vývoje Československa v nedalekém Pěchotním srubu K-S 14 „U cihelny“.

Památník obětem internace bude otevřen pro veřejnost od 2. dubna 2022. Otevírací doba je od čtvrtka do neděle (ostatní dny pro skupiny na objednání). Podrobnější informace naleznete na webu Památníku.

Památník obětem internace Králíky

Velké náměstí č. p. 367

561 69 Králíky

e-mail: pamatnikkraliky@centrum.cz

www.pamatnikkraliky.cz

www.facebook.com/pamatnikkraliky/

www.instagram.com/pamatnik.obetem.internace

Informace pro média:

Ing. Bc. Richard M. Sicha, ředitel Muzea, tel: 603 517 932

Fr. Martin Richard Macek O.H., člen muzejní rady, tel: 608 745 700